

RENOVACIÓ

Setmanari Nacionalista Republicà

Año V.—TARRAGONA, 28 Octubre de 1917.—Núm. 174.

BIBLIOTÈCA PÚBLICA
TARRAGONA

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ

Rambla de Sant Joan, 50, Baixos

TELEFON, 255

Els treballs se publicuen baix la

responsabilitat de llurs autors.

No's retornen els originals.

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Trimestre 150 ptes.

Anuncis, a preus convencionals.

AONT ANÉM?

S'acabat, per això, la censura, i podem parlar amb més llibertat de la actual situació, quin interès han acaparat per tot, les notes i mes notes de les Junes de Defensa, qual actuació sembla han fet sentir el pes de la seva voluntat, finades en les mes enlairades esferes del governament nacional.

Insubordinació? Indisciplina? No volem pas definir-ho, tantes coses se succeeixen, tantes coses a quina mes inversament son la tònica dominanta d'aquest pobre país que res ens estranya que'ls mots o els fets, pugui ésser llençats sens que res trontilli, sens que res caigui, sens que res se enderroqui.

Fins a tal punt se ha perdut el pols!

Fins a tal punt i mes, manca l'orientació.

Mes preguntem-ho. Aont aném? Que es lo que en definitiva se desitja?

El poble te dret a saber-ho.

La premsa d'aquests últims dies es un pugilat de notes, interviews, declaracions i manifestacions de Junes, de Generals, de Coronels, i amb aquest bullit tothom parla de salvacions i el fet cert i positiu es que Espanya s'ofega cada moment més; tothom vol noves orientacions i Espanya ambula sens brújula ni direcció; tothom parla de equitat, de respecte, de dret i Marcelí Domingo, el diputat a Corts, continua pres i procesat per un procediment contra dret, contra equitat, contra justicia i contra el parlament i volem preguntar: Quins son els responsables de tot això?

Els responsables de la desfeta de Espanya ja els sabem; sino els coneixessim ens bastaria sols copiar documents de les Junes de Defensa, "Tot ben clar els senyala: Les oligarquies turanys, tot ben clar verns monàrquics. Hi estem conformes.

Mes del moment actual o del demà, i al dir demà, no se entengui com un avenir llunyà sino de la materialitat del hora que ve, qui en serà el responsable?

Pensint-ho els que amb raó o sens raó se'ls accusa de acaparar la hegemonia de aquells moments terribles i que fitaran en la història l'encomençament de una nova era o l'acavament definitiu de Espanya.

La responsabilitat es tremenda.

Al fer-se la llum se veu clara la responsabilitat dels últims fets, quedant ben manifesta la mala fe dels governants.

Ben clar i publicament ho diu Cambó en la conferència del Centre A. de D. del C. i de la I. de Barcelona:

«El Govern volia encara que hi hagués més sang. Per conseguir-ho busca la vaga ferroviaria, provocada deliberadament pel Govern. Va falsejar els termes de la contesta de la Companyia. El Govern sabia que la vaga ferroviaria determinaria la vaga general. Tingueren els directors prou seny per fer fracassar la violència. Mes no la tingueren els directors del proletariat, i els que la tingueren, estigueren mancats del braó d'aturar un moviment preparat per un ministre.

»No era un moviment polític que pogués sumar tots els estaments el que es produïa. Era la vaga general. El Govern sabia que devant d'ella l'exèrcit estaría al seu costat i certs sectors burgesos també.

»Pero ha vingut el moment que s'han pogut dir les coses pel seu nom. El poble i l'exèrcit han comprés sàviament l'engany i la trampa en que caiqueren.

»En Besteiro ho diu en unes declaracions recents. El representant de les Junes de Defensa, el coronel Márquez, en una carta declara que la revolta fou feta pel Govern amb la intenció de que l'exèrcit es llencés contra el poble, i entre l'exèrcit i el poble hi hagués un reguer de sang!

»En aquells moments de claretat, s'ha fet la llum i la indignació s'ha apoderat de totes les classes socials d'Espanya que dediquen avui un piadós record a les classes conservadores, que, creient en la bona fe del Govern com sofocador del conflicte, el felicitaren.»

Efectivament, va ja posant-se clarament la maniobra i si tots van ja veient-ho, are mes que mai podem dir que la responsabilitat es tremenda sino compleixen sos oferiments, sino salvan a Espanya.

◆ ◆ ◆

Tarragona i el caciquisme

Al voltant de les properes eleccions

L'A nostra Tarragona, la immortala Tarraco dels imperis dels Cesars, no ha volgut o no ha pogut evolucionar a través dels segles.

La corrent civilitzadora, s'ha estrellat sempre devant les muralles, com l'ona del mar, devant les roques.

Tots els intents que'l progrés ha volgut fer-hi, per implantar les seves filles predilectes, el comerç i l'industria, han fracassat d'una manera escandalosa. Tarragona no ha pogut distingir-se, com altres poblacions germanes, per la prontitud en que s'han adaptat a la vida moderna. No ha volgut tindre més que un segell de distinció, la que, la considerem com cosa arqueològica. I en aquest concepte, per dissort nostra, figura en totes les guies i tractats geogràfics. «Tarragona, població sin industria ni comerç. Cèlebre por sus antigüedades».

Ningú mes que nosaltres mateixos, som els culpables de haber creat aquesta barrera infranquejable al progrés i a la civilització.

Tots coneixem l'institució del Feudalisme, celeste considerar quant'era la realitat humana en aquella època d'ignominia ens ha oprimit el cor i ens ha fet bullir les sangs més de quatre voltes. Doncs bé, peguem una ullada en la vida moderna i contemplarem certs actes renyits amb tota idea de progrés i llibertat, comesos per gent nascuda en el nostre segle i amb certa cultura, i ens indignarem de igual forma, sentirem bategar el nostre cor i les sangs semblaran volgut rompre els nostres vasos i es que queda encara quelcom de feudalisme, variat en la forma i els procediments, en pro, no amb essència.

El Feudalisme subsisteix. Està tal volta a punt de sucumbir amb la lluita, que lliure, des fa segles amb la civilització, més, perdura encara. Poc amant de la llum, com les aus de la nit, se ha refugiat allí aont el progrés ha tingut que vence certa resistència, en els pobles petits, i l'han apoiat la fortuna, no sabem com adquirida, no amb el treball, i la religió. Està en el últim periodo de sa vida, més viu i se li dona'l nom de *caciquisme*.

Tarragona es una de les seves residències predilectes i tots els tarragonins en son les seves víctimes.

Infinites voltes se ha lluitat contra ell i fins quisca se ha enderrocat, més, com mala llevor, com la gram que es de la societat, brosta altra volta.

Tarragona en sufreix una invasió.

L'institut mes important del poble, el municipi està entre les seves urpes i en fan lo que volen sens respectar res. De atropell en atropell, van tentar la paciencia del poble, fins que aquest l'acavi.

El consoci caciquil format principalment per gent conservadora i jaumina, que diuen que la llibertat implica, lo mateix que'l progrés, *depravament de costums*, van oposant sempre al bé comunal, el fi particular, converteixen el poble en instrument propi i no reconeixen altra llei, que la que li dicta el seu quefe, el cacic maxim *el gran calamá*.

La majoria que integren aquesta gran troupe, excepte algun hipòcrita que es presta a fer de *ninet de palla*, per a'ls seus fins particularissims, son gent tan inútil i amb facultats tan limitades que,

si quicuna volta han volgut llensar-se al carrer, deixats de la mà del que's guia, prescindint del us dels caminadors que'l triomvirat del partit els hi deix, per fer quelcom propi i si vestits d'arlequin, han volgut representar tal vegada per necessitat, una tragedia, han estat tan desafortunats, ha sigut tan grossa la manca d'acer, que no hem pogut per menys, d'esclarir la rialla i no han recullit altra cossa en lloc de aplaudiments, que una xiulada sorolloso. I es que, 'ls pobres volen representar quelcom en la vida, sens tenir en compte, que per això, els hi sobra intenció i'ls hi falta tacto, qualitat, per ells, més que indispensable.

Aficionats detestables, per lo tan, de la gran comèdia política, sens més merits que l'ambició i amb coneixements, com ja hem dit limitadíssims, la major part d'ells, adoren com a Déu pagà, el que, per posseir, un poc de xarlatanism i altre d'atraviment, per tot estudi, es l'histrió que dirigeix exteriorment la farça. Aquet, juntament amb altres dos, verdaders directors interns, que no es mostren al públic per a que no puga judicar-los laboran sempre en la fosca i fins avui i regirà, si el poble no es dona manya en ensorollar la els destins de la nostra població, desde'l municipi. Aquesta trinitat que sols té una representació externa, per tots coneiguda i que tan cara costa a Tarragona, ha sigut sempre la que ha posat el seu veto a tot lo que significa progrés i millorament.

No és necessari fer molts esforços de memòria per a que'ns vingan presents els títols de les obres del gran repertori de *Pepe el de los Calamares i companyia*, societat anònima. Gran ha sigut sempre l'impopularitat de que ha agosat entre'l poble, més no hem sigut prou aptes per a treure'ls i'ls hem deixat medrar a gust seu.

Parlem-nos amb franquesa; fem un petit exàmen de conciència i en deduirem que ningú més que nosaltres mateixos som els culpables de lo que passa. Hem d'ésser sincers i clars. Per quicuna cosa es la qualitat de la claretat, el primer distintiu nostre que ens diferencia del de la hipòresia, patrimoni dels partits cacquistes. Tenim que extirpar aquesta mala herba que amenaça de mort la vida del nostre poble i, si volem fer-ho, tenim que canviar radicalment de vida. La nostra es fictícia. Ens empenyem en ésser lo que no som. Contemplem l'obra nefasta de la gent que'ns governa amb resignació, com si fossim impotents per a combatre'ls. I no es això, no. Hem pogut portar-nos com si fossim apàtics; més, tenim que demostrar que no ho som.

Som forts, i ens hem portat com si fossim raquític, incapablos de lluitar. No ens falta valentia i talment sembla que siguem covarts. Ens portem com a jovinells que tot justament comencen a donar els primers passos en els viaranys polítics i no ens manca pràctica. Tenim totes aquestes qualitats i no hem sapigut treure'n el partit que debiem. Ens ha faltat el sapiguer obrar.

Ja ho hem fet quicuna volta; emprò, per petites qüestions personals, per escrupols insignificants, no s'ha pogut lograr l'unió santa dels partits sens màcula de pecat i hem obrat cada qual pér si, disgregant les forces i fent el segon als mateixos que desitjavem enderrocar.

Que s'uneixin tots els homes dignes, de sà critèri i aimants de la justícia i deixant apart tots els petits odis i recors, tinguem fe els uns amb els altres i pensem en el demà sens traicions i olvidem per sempre les rincilles d'aïr.

Disposem-se a obrar. El moment de la lluita se apropa.

Unes eleccions es preparen i's enemics del poble es disposen a que no's siga arrebaçat el seu senyoriu.

Pensem que serà una vergonya per a tots que aquesta gent continui regint els nostres destins d'un modo tan despòtic com fins ara.

Unim-nos i defensem lo principal, que prou temps quedara després per a resoldre lo que siga secundari.

El feudo-caciquisme està morint; siguem nosaltres els que precipitem la seva mort. Que'l sol de la Victoria i de la Llibertat li amargui's els últims badius de l'agonia.

La coalició de partits sans s'imposa, emprò veradura, completament deslligada de tota falsetat. Coaliguem-nos, doncs.

Sols així, la victoria serà nostra i posarem un gros epitafi al Feudo-caciquisme, desllurant al nostre poble de l'arna crudel que li corromp la sang i li corca l'ànima.

X.P.

LIBERTAT!

Renaix la calma i l'esperit batalla

UN canticle de fervent neguit planava en els esperits lluitadors, presos del afany d'explaiar aquella lluita interna que'l desitj volia capbuçar a fora, i qu'en canvi el jou imperant yetllava amb actitud de fera per a l'escomesa dura i ferotge. El canvi s'ha efectuat!

La llibertat mágica i explendora are'ns aguarda triomfa.

Les ergastules copdiciooses, aguarden els nostres conciutadans esperant la hora que la llibertat impere per a tots igual.

La laboriositat dels nostres homes representatius, segueix el seu camí i del treball llur neixrà'l torrent que s'encausará amb la mar aont hi desbordará el devasall d'idees germinades en la solitud i l'anoranza de les nostres mes amplies llibertats i reivindicacions.

En la llibertat que poseiem i volem amb tanta ansiositat com el mes preuat de nostra vida, s'hi adjunta la renovació de les nostres mes xacroses inmundícies qu'ens fan viurer.

Els vells motllos qu'ens oprimeixen rebràn als seus deguts moments el cop certer aont el vell se sotterrará en l'abism i neixarà'l nou; aqueixa es la batalla, la lluita del vell i'l nou, per enderrocar l'arcaic i que està amb estat de putrefacció.

El mes sublim desbot d'alta reconeixença patriòtica de nostra terra sura suara mateix, en que renaix la pau entre mig d'un dolor ben significatiu en l'anhel de nostre pit obert a les sensacions del mes gran goig en les lluites de llibertarnos completament.

Qui pod permaneixer impasiu, devant el moment que s'apropa?

Jo m'atreveixo a dir que'l que's retregui del pas que's va donar, té l'imbecialitat com herència d'una estupidesa exacerblada.

Si fins are, nostra boca ha permanescut opresa barbreament en no poguer donar amplies brides al entusiasme i entonar l'himne de nostra terra; com no tenir també la delectança de demanar llibertat, quins ens veda are de poguer dir? Visca Catalunya autònoma!

Ningú permaneixará allunyat del moviment que

s'inicia; cal veure qu'ens hi va'l cop certer, a gaudir les renaixences de nostra terra lliure i explendorosa.

La llibertat renaix.

i Beneida l'hora esperada!

Les ergastules poseixen als nostres conciutadans i per poseir el goig complert, devem llibertarlos...

Qui no se associarà al moviment que's comença de deslliurança?

Ningú: Sols els estupits i's mals catalans que son els menys... els mes pocs i's migrants d'espírit.

SALVADOR TORRELL i EULALIA.

Reus, 21 Octubre 1917.

lo qual—ens repetia—, amb la mateixa força i convicció de sempre, que compliria el seu deurer *jusqu'au bout*.

S'en entornà una vegada més, i ens escrivía, poc després, que els seus companys de la Llegió, homes durs i avesats a tots els perills i privacions de la guerra, vers soldats de ferro i d'acer, el renyaren carinyosament per no haver-se quedat aquí. El tinent de la seva companyia li dongué, conmogut, la mà, dient-li que no esperava menys d'ell, i el seu capità, també emocionat de veure'l retornar an aquell infern, se'l emportà a ensenyar-li les destrosses ocasionades per els *boches* en el país arrancat de les urpes d'aqueixos, i ell ens deia en afectuosíssima carta, amb el seu bell ardor comunicatiu de sempre, no exempt d'humorisme: «Tot lo que diguin els diaris sobre lo que han fet els alemanys es poc, i no'm refereixo a lo que pugui ésser recurs militar, sinó al mal que han fet deliberadament, sense cap utilitat guerrera; però ho pagaràn, i tant si ho pagaran. Ara sí que *plus de kamara*!, al qui agafem li hem de tallar les orelles en punxa.»

A pesar de que perteneixia, com hem dit, a la gloriósissima Llegió Extrangera, prompte fou distingit pels seus quefes i fou nombrat *grenadier*, *petardier*, lo que li feu dir, entre joiós i trist, ja perteneix al «club dels suicides», com anomenen els inglesos, soldats valerosos per excelència, als encarregats de precedir als demés al moment de l'assalt llençant grenades. Poc després, el seu valor fou de nou regonegut públicament en l'ordre del dia de la companyia i de l'exèrcit, lo que li valgué dos citacions, altament elogioses, dos medalles i els galons de cabò *grenadier explorateur* per el seu exemplarissim comportament, *hors pair*, al Somme i a la Champagne.

I ell qui tantes vegades havia donat brillant i heroicament l'exemple en l'hora del atac, i ell qui per obligació i per impuls de la seva voluntat anava sempre al devant dels seus companys, morí obscurament el 31 d'Agost a Verdun (sense que encare el Govern francès hagi comunicat la fatal notícia) quan posava unes defenses per a protegir als seus homes contra les incursions enemigues, d'un obús, qui l'arreplega de plé a plé, camí del hospital, aont el portaren sollicitament els seus bons companys, sense haver recobrat el coneixement!

Un sol desitj tenia, i era el de que si moria, se reclamessin les seves despulles, després de la guerra, per a que poguessin ser enterrades aquí a Tarragona, entre nosaltres, al costat de les del seu venerat pare i germanets morts. ¡Pobre amic, quanta dissert! ¡Pobre i admirable Guido, el nostre pensament està amb tu i des de'l més profond del nostre cor endolorit, en el que hi queda un buid ben difícil d'omplir, t'enviem amb les nostres llàgrimes el nostre record pietós i carinyosissim!

A la seva desgraciada i bona mare i als seus estimadíssims germans, els hi desitjem la fortaleça necessaria per a soportar aqueixa terrible pèrdua amb la enteresa d'esperit de la que'l volgut i plorat desaparecut donà tantes proves i els hi recomanaria si pogués fer-ho.

E. O.

ESPAÑA ES DESCOMBON

A propos de les vinentes eleccions

ESTAVEM en plé període d'agitació i de revolta i veient nosaltres clarament que la cosa resultava una estratagema tràgica i infame del govern, ens posavem les mans al cap i en un gest suprem de rabia i de dolor ens dolíem de que no més fossim nosaltres, uns pocs, els que posseíem, per intuïció o per coneixement, la veritat de, la tramoia armada única i exclusivament pel govern.

Producte pur i de primera qualitat
El més ric en cacao
Aliment nutritiu per excelència

XACOLATE ORTHÍ - TARRAGONA

aprofitant un moment solemne i grandios de relvin-
dicació humana i patriòtica del poble que sufreix...
I'l nostre dolor i el nostre desconsol era infinit...

Ara, amb motiu del restablement (condicionat) de les garanties, sentim batre, encara, una mica del pols nacional i novament arriba a nosaltres assedegats de justicia, una guspira d'esperança i veiem que no estem sols completament; que no estem sols...; que no estem sols...

Heus'aquí una mostra, es de *La Correspondencia Militar*, procedència poc sospitosa, per cert, que entre altres coses relacionades amb la qüestió de les Junes de Defensa, diu:

«Después engañó al país el gobierno al hablar de la primera Asamblea de Barcelona, y esto lo hizo al mismo tiempo que estallaba en Valencia una lucha sangrienta, cuyo origen está todavía en la sombra y cuya explicación no ha podido darse todavía al país.

En estas condiciones estalló la huelga general del 13 de Agosto que pudo evitarse, que debió evitarse y que no se evitó.

«Cuando las tropas restablecían el orden en las poblaciones a tiros de fusil y de cañón, desde el ministerio de la Gobernación y en la forma más escandalosa jamás conocida, se relevaban autoridades, se suspendían Ayuntamientos y se resolvían expedientes de Diputaciones provinciales, procediéndose como en las épocas más famosas de la oligarquía, para preparar con todo ello unas elecciones municipales que habían de ser el prólogo, si ello fuera posible, de otras Cortes, falsa representación de la voluntad nacional.»

Dones bé, tenim a Tarragona un Ajuntament amb majoria absoluta que, dimanant per comunió de política del govern, sintetitza la mateixa manera de pensar i de procedir, la sensació de que a Tarragona tothom està identificat amb els conservadors i així nostre Municipi, representant del veïnat de Tarragona, felicita al govern per la seva inhumana represió en uns fets que ell exclusivament n'era el causant... i vota 500 pessetes, del poble, per alentat a que continuin els mateixos procediments... que prevaleixin els mateixos homes gastats, caducs i ineptes...

Ara venen eleccions municipals, que han d'esser l'escala graduada que marqui quina és la opinió de les localitats. No cal dir que en les capitals lliures de caciquisme i de martingales i allí aont el sufragi s'exerceix amb lleialtat, aquesta escala graduada seguirà l'escala que marqui el disorci del poble i de aquells detestables governants.

I Tarragona? Ha d'esser encara un baldó d'ignominia, una pedra d'escàndol...?

En broma i en serio

En el carrer de Sant Agustí, totes les nits està apagat un dels dos llums insuficients que hi han en aquell tan concorregut carrer, essent continuus els epitets que, contra la Canadenca i els seus satèlites, llenzen els molts viatants que per allí hi transiten.

Ens extraña que aquell llum continui en aital forma, doncs que ja som entrats al període electoral i prou sabem quan de interès hi tenen, els amics íntims de la Canadenca, en volguer quedar bé amb el poble.

Emprò, amb tot, ja veurem com dos o tres dies avans de l'eleccions com tots els llums de Tarragona faran mes bona cara.

El passat diumenge en el Mundial se hi representà no se que del deshonor, i el regidor conservador rifat, tal vegada prenent peu en alguna que altre frase de la obra en qüestió, se les emprengué contra un digníssim company de *La Veu de Tarragona*, —donant-se per entés en un solt de dit periòdic, en el qual se hi reproduïa un passatge de «L'Auca del senyor Esteve»—, i de primer anduvi se posà en boca una paraula acavada en ...ons que demostren la incultura de dit regidor.

No sabem si dit senyor (?) sab o no llegir, encara que tenim la certesa de aixó darrer doncs que ell mateix confessà, per disculpar-se de la planxa comesa, que no ho havia llegit sinó que li havien dit. Ah!... ja, respondé nostre amic, i coronà la

Fàbregas i Recasens

Banquers

Valors :: Cupons :: Borsa :: Canvi :: Giros

Rambla dels Estudis, 4 :: Barcelona

P. Lloret i Ordeix

Advocat : Corredor de Comerç Col·legiat

Apodaca, 6 : Tarragona : Telefon 95

Gestió i intervenció d'operacions bancàries : Ordres de borsa

"American Trading Company"

NEW YORK

La més important casa exportadora de MÀQUINES per a ESCRIURE reconstruïdes AMB TOTES SES PESES NOVES. Primera categoria «UNDERWOOD», model 5 «ROYAL», model 5 «SMITH & BROSS», model 5 a preus ventatjossíssims.

Hi han també fortes existències de cintes per a màquines, paper carbó i tots els altres accessoris per a oficines a preus reduïts.

Agent a Tarragona:
p. Olivella Ricomá

banturadassa una grossa i franca rialla amb que esclafaren una munió de joves que allí hi havien.

Ah! i aguardi's els botons, senyor Bantura sinó quan els necessitarà, els tindrà gastats, de tan de posar-se's en boca.

Hi han tantes coses a dir, que no sabem si hi haurà qui puga aguantar-les, per lo que no és de extranyar se vulgui amordaçar de aquesta manera a la premsa tot just reapareguda.

* * *

Per si encara hi ha qui dupta del cinisme hipòcrit dels carlistes que té amarrats en Prat en l'Ajuntament, basta llegir en *La Reconquista* el detall de la celebre sessió dels tinters.

Res, que en Xavier Martorell no va fer res; si es un sant! No més teniu que mirar-li la cara. ¡I què havia de arrojar ell el tinter al Tino!

Ja hi estem acostumats a que tot lo blanc siga negre passant per *La Reconquista*, però no amb tanta pedanteria i hipocrisia.

El vuitè, no mentir?... Demà m'afeitaràs!

Els carrers estan plens de pols i especialment les ramblas estan en cada sot que podrà amagar-se qualche regidor de la majoria.

Ja esperem que aviat hi veurem alguna nombrosa brigada *haciendo que hace*, per quelcom s'apropen les eleccions, i tot son vots, mes volem recordar-ho amb temps per a que el treball i els quartos de la ciutat s'aprofiten una mica, encara que sia augmentant els vots conservadors.

Imprenta - de Carrer Fortuny, 4
Llorens - i - Cabré - - Tarragona -

NOVES

Nostre amic i diputat En Marcelí Domingo ha rebut del president del Congrés, el següent telegrama:

«Marcelino Domingo: como le predige y aunque con tardanza que le anuncié, el Tribunal Supremo ha hecho justicia declarando su competencia y volviendo por los fueros de la ley. Le saluda y felicita a la vez que al Parlamento. Presidente del Congreso, Villanueva.»

Llàstima gran que, per a acabar per allí aont se devia de començar, se hagi hagut de passar nostre estimat amic Marcelí Domingo tan de temps sense poguer disfrutar de la tan merescuda llibertat.

Ara solsament manca que'l valent diputat sigui posat en llibertat tot seguit, cosa que no dubtem serà de avui a demà.

La Comissió provincial, baix la presidència de l'Emili Folch, en sa darrera reunió ha acordat informar al Governador en el sentit de desestimar el recurs interposat pel regidor En Bonaventura Ollé, sobre la provisió de vacants en el quart districte.

Ja sab doncs el mentat regidor que acava aquest any i que si ho vol o li convé tornar a ser-ho, ha de treballar-ho i posar ma a la bossa.

Nostre amic En Josep Romeu Virgili, acreditat jardiner i floricultor, te un explèndit assortit de flors propies per a la festivitat dels Morts.

Malgrat sia per rendir un tan piatós record als difunts, es fa força recomenable el treball i presentació de rams i corones, que amb variadíssima col·lecció presenta en sos coneiguts establiments.

Hem tornat al mateix temps de avans, dorcs que diariament son denunciats estimats confreres nostres com *La Lucha*, *El Progreso*, *El Socialista*, etc. i aixó que, com deia el diari den Marcelí Domingo, NO HAVEM COMENSAT A PARLAR.

1.000 ABRICS
últims models,
fets a mida des de

27 pessetes
trovarán en la

SASTRERIA

de

Francesc Gabriel

14, Plaça de la Font, 14

Antigua Cerralleria : de la :

Vda. de Baldomer Baró

Plaça del Rei, núms. 7 10

Se construeixen tota classe de panys de seguretat, báscules, romanes, portes ondulades, i tot el ram de cerralleria artística, etc., etc., baix la direcció den

PAU RUIZ

Societat de socors mutuals
TARRAGONA I SA PROVINCIA
dels casos de malaltia, vellera, invalidesa, viudetat i mort
Inscripta en el Govern civil i en la Comisaría general de Segurs, segons mana la Llei.
Director facultatiu: DR. RABADA
Per a més informes dirigir-se al domicili social:
Rambla St. Joan, 90, pral. De 10 a 12 i de 5 a 7

Per a bons
EMBUTITS
— de —
totes menes
a la
TOCINERIA
DE
Antoni Ventura
UNIÓ, 11
TARRAGONA

Colmado Central
= DE =
FREDERIC MIRET
Fruites fresques, embutits, fiambreres, conserves, vins, xampanyys i tota classe de comestibles.
UNIÓ, 28 TELEFON 245
TARRAGONA

Hotel
Internacional
Recentment inaugurat
Confort modern
COMTE DE RIUS, 17
I AUGUST, 26
TARRAGONA

MOSTELLE
(RAIMOST)
Suc de raïms sense alcohol
THE GRAPE JUICE C. L.
LONDRES I TARRAGONA

CLÍNICA I CONSULTORI PER A LES MALALTIES DE LA DONA
vies urinaries, Cirurgia operatoria, parts electroterapia i anàlisis micro-químic d'orina i productes patològics.
Sero Reacció de Wassermann.—Aplicació del 606.

BAIX LA DIRECCIÓ DEL DR. RABADA
Ex-intern de l'Hospital de la Santa Creu, ex ajutant de la Polyclínica del Dr. Fargas i Metge de les Cases de Socors de Barcelona.
Consulta de 10 a 12 i de 5 a 7. — Per a obrers, de 7 i mitja a 8 i mitja nit. — Per a les pobres, franca dilluns, dimecres i dissabte de 12 i mitja a 1 i mitja.
Rambla de Sant Joan, 90, entre-sol. — TARRAGONA

HIMALAYA

El rei dels
licors estomacals

FABRICANTS:
Fills de Joan Vilà Granada

MARCA REGISTRADA
Gran Diploma d'Honor en l'Exposició de Buenos Aires
Demanèulo en els cafès i pasteleries

Indicat per a casaments,
batetjos i banquets

Sastreria

Novitat

= DE =

Lluís Montserrat

PORTALET, 1
PLASSA DE LA FONT, 51

TARRAGONA

Casa Lliteras

Recomana al públic
sos acreditats Cafès
Torrefacció diària

Gran assortit de articles
del ram de ultramarins.

Garantia absoluta amb la
calitat dels seus gèneros.

Servei a domicili
MAJOR, 3

TARRAGONA

STOCK

Michelin i Dunlop

Accesoris i pees soltes per a
Bicicletes,

Motocicletes
i Automovils

Olis lubrificants, betzines i bujies.
Vulcanització i venda de neumàtics i càmares per a tota classe de
Autos

Despatx i Exposició: **MASDEU I C.**
Unió, 32 Telèfon 259

Garage: Unió, 45

TARRAGONA

PAPERERIA I EFECTES D'ESCRITORI

JOAN M. PINOL

Unió, 1 — TARRAGONA — Telèfon 181

Gran assortit de llibres ratllats de totes menes i tamans : Escribanes : Plumes Stilogràfiques : Pesa-cartes : Copiadors, etc. : Gran novetat en pitja papers amb rellotje veritat : Postals de totes menes i albums per a les mateixes.

PREUS SUMAMENT BARATOS

Menjadors del Jardí de Francisco López

AUGUST, 15, I COMTE DE RIUS, 16

TARRAGONA

Se serveixen cuberts des de 1'50 pessetes en endavant i a la carta.

Hospedatges per temporada a preus convencionals.

Habitacions amb llum elèctrica

Petit Versalles
Bar de Moda

Refrescos - Cafè - Licores - Dolços
de Restaurant : Explendit servei
Piano elèctric - Overt dia i nit
Rambla San Joan, núm. 49
Telèfon, 242
Tarragona

FRANCISCO COCA
Lo millor en comestibles

RAMBLA CASTELAR, 24

Corbates
articles per a home
Gilabert Germans
PREUS BARATOS

Sabateria :
LA MARIPOSA
— DE —
Joan Diménech

Calçats econòmics a
mida i de luxe.
PREUS FICSOS :
Grans existències de
totes mides i classes.

2, Carrer Major, 2
TARRAGONA

Fàbrica de Braguers
— I DE —
Aparatos Ortopèdics
(TRENCACTS)

EL BRAGUER-ARTICULAR-REGULADOR sistema MONTSERRAT es el més pràctic i modern per a la tensió i curasió de les hernies per cròniques i rebeldes que s'aguanten. Grans existències de BRAGUERS DE GOMA per a la radical curació de les hernies de la infància i tot lo concernent a Cirurgia i Ortopedia.

ESPECIALITAT
EN LA CONSTRUCCIÓ DE
FAIXES VENTRALES

CASA MONTSERRAT
UNIÓN, 34 TARRAGONA

El Vermouth més
higiènic
Un excelent refresc
El millor aliment
en les malalties
i convalescència
Se ven per tot arreu

FERRETERIA

Bateria de cuina — Eines de totes classes — Articles
per a magatzems de vins i olis.

Objectes per a regalos :: Articles per a Sport

SANT AGUSTÍ, 9 I 11 - TARRAGONA

MALLOL